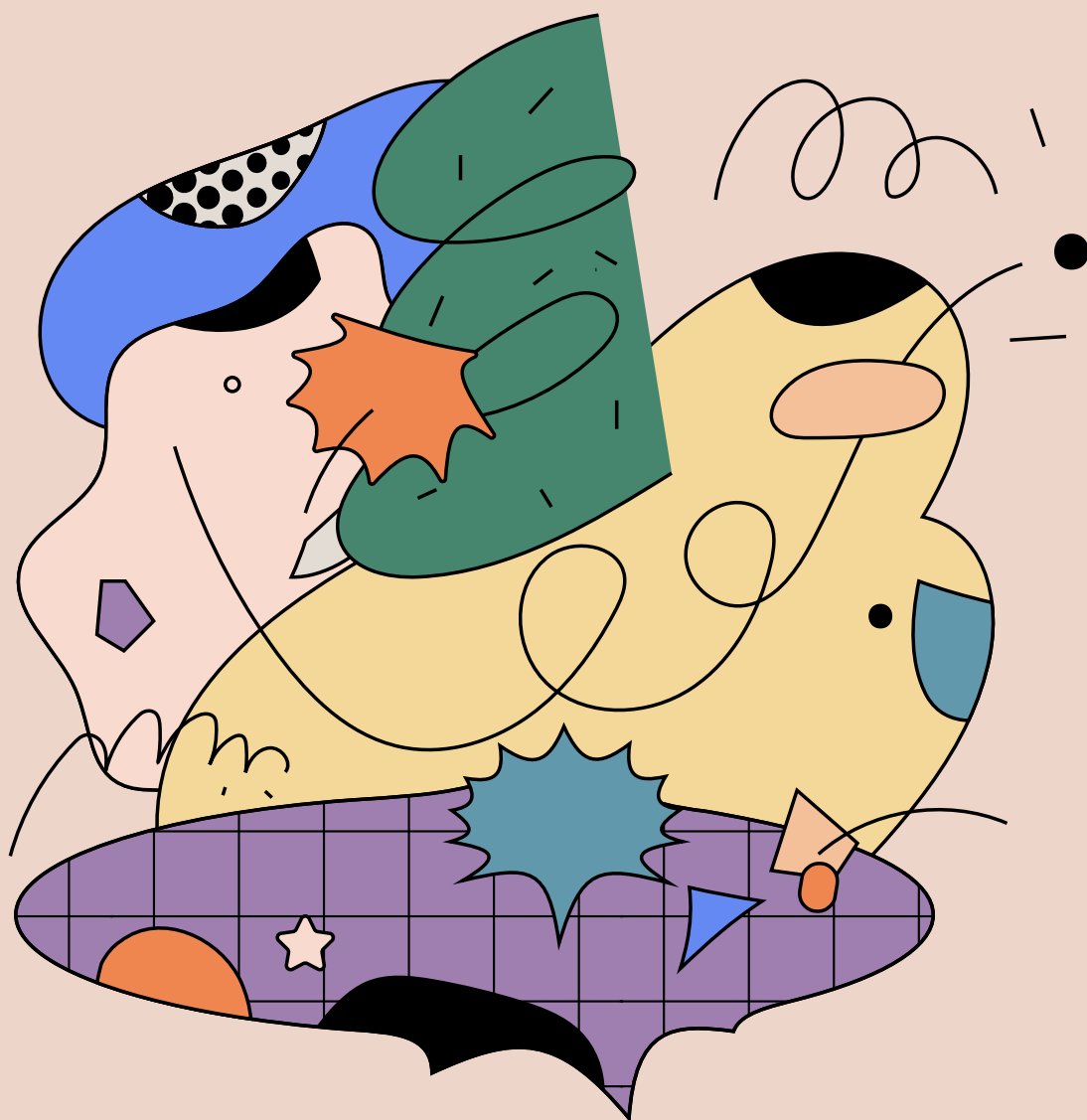

ATMINTINĖ

III kl. gimnazistams (-ėms)

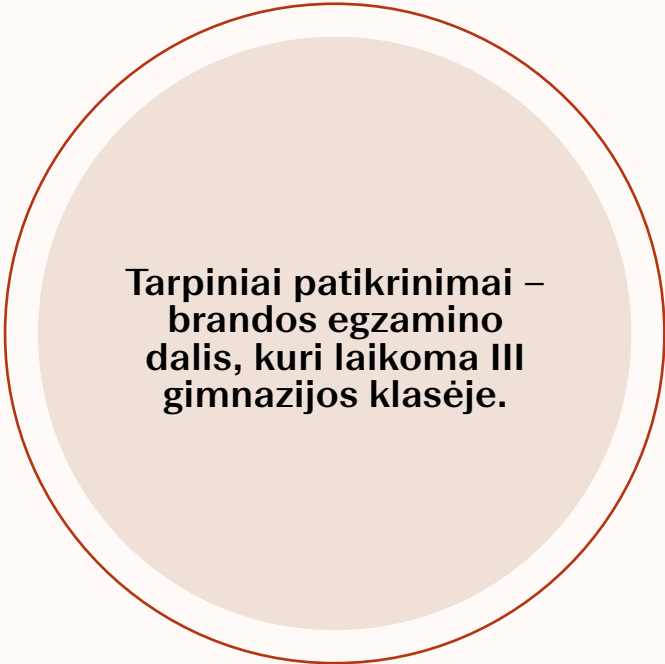
ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

2023–2024 m.

Turinys

TARPINIAI PATIKRINIMAI	3
Tarpinių patikrinimų tvarkaraštis	4
BRANDOS EGZAMINAI	5
O KAS TOLIAU?	6
KOKĮ MOKYMO SI KELIĄ PASIRINKTI?	8
PROFESINIS MOKYMAS	10
Kitos profesinio mokymo formos	11
STUDIJS	13
Trumposios pakopos studijos	14
Kita naudinga informacija	14

TARPINIAI PATIKRINIMAI

**Tarpiniai patikrinimai –
brandos egzamino
dalis, kuri laikoma III
gimnazijos klasėje.**

Mokiniam, dalyvavusiam atitinkamo dalyko tarpiniame patikrinime, bus sudaryta galimybė jį perlaikyti kitais mokslo metais ir bus įskaitomas geresnis įvertinimas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija rengia teisės aktų pakeitimus, kuriais būtų įtvirtinta, kad šių metų tarpinių patikrinimų sesija yra bandomoji su galimybe įsiskaityti gautus įvertinimus. Tai reiškia, kad šiais mokslo metais fiksuoti tarpinių patikrinimų rezultatai tik pačių mokinių pageidavimu galės būti įskaityti į galutinį valstybinio brandos egzamino vertinimą.

III gimnazijos klasės mokinių laikyto lietuvių kalbos ir literatūros tarpinio patikrinimo perlaikymas kitais mokslo metais neorganizuojamas. Šio tarpinio patikrinimo rezultatas bus įskaitomas.

Numatyta atsisakyti lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos antrųjų tarpinių patikrinimų kitais mokslo metais IV gimnazijos klasės mokiniams.

Mokiniam, šiais mokslo metais nedalyvavusiam tarpiniuose patikrinimuose, išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros dalyko, planuojama sudaryti galimybę kitąmet laikyti valstybinius brandos egzaminus visa apimtimi.

TVARKARAŠTIS

Tarpinis patikrinimas	Data	Pradžia
Užsienio (prancūzų) kalba	2024 m. kovo 5 d. (A)	8 val.
Geografija	2024 m. kovo 6 d. (T)	8 val.
Inžinerinės technologijos	2024 m. kovo 7 d. (K)	8 val.
Fizika	2024 m. kovo 8 d. (Pt)	8 val.
Filosofija	2024 m. kovo 12 d. (A)	8 val.
Matematika (B, pirmasis)	2024 m. kovo 13 d. (T)	8 val.
Matematika (A, pirmasis)	2024 m. kovo 14 d. (K)	8 val.
Ekonomika ir verslumas	2024 m. kovo 15 d. (Pt)	8 val.
Užsienio (anglų) kalba	2024 m. kovo 19 d. (A)	8 val.
Užsienio (vokiečių) kalba	2024 m. kovo 20 d. (T)	8 val.
Informatika	2024 m. kovo 21 d. (K)	8 val.
Baltarusių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra	2024 m. kovo 22 d. (Pt)	8 val.
Lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra	2024 m. kovo 22 d. (Pt)	8 val.
Rusų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra	2024 m. kovo 22 d. (Pt)	8 val.
Vokiečių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra	2024 m. kovo 22 d. (Pt)	8 val.
Biologija	2024 m. kovo 26 d. (A)	8 val.
Chemija	2024 m. kovo 27 d. (T)	8 val.
Lietuvių kalba ir literatūra (B, pirmasis)	2024 m. balandžio 2–5 d. (A, T, K, Pt)	8 val.
Lietuvių kalba ir literatūra (A, pirmasis)	2024 m. balandžio 2–5 d. (A, T, K, Pt)	8 val.
Istorija	2024 m. gegužės 7 d. (A)	8 val.

BRANDOS EGZAMINAI

Kiek egzaminų reikia išlaikyti, norint gauti brandos atestatą?

Kaip ir iki šiol, norint gauti brandos atestatą, reikia būti išlaikius **du brandos egzaminus**, išskyrus atvejus, kai nuo pasirinkto brandos egzamino mokyklos vadovo įsakymu abiturientas atleistas.

Vienas iš egzaminų – lietuvių kalbos ir literatūros – yra privalomas.

Kiek egzaminų iš viso galiu laikyti?

Be lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino, kuris yra privalomas, galima rinktis ir laikyti ne daugiau kaip šešių dalykų brandos egzaminus ir brandos darbą.

Ar galiu nelaikyti užsienio kalbos egzamino, jei planuoju laikyti tarptautinį tos kalbos egzaminą?

Taip, valstybinio užsienio kalbos egzamino galima nelaikyti tada, jei anksčiau buvo išlaikytas CAE, CPE, IELTS, DALF, TOEFL ar kitas tarptautinis užsienio kalbos testas ar egzaminas. Stojant į aukštąją mokyklą, jo įvertinimas gali būti įskaitomas vietoj valstybinio užsienio kalbos brandos egzamino.

Pasirinkus laikyti užsienio kalbos valstybinį brandos egzaminą mokyklos vadovui reikia pateikti tarptautinį užsienio kalbos egzamino, kurio įvertinimas pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis yra ne žemesnio kaip B1 lygio, išlaikymo dokumentą ir prašymą atleisti nuo brandos egzamino.

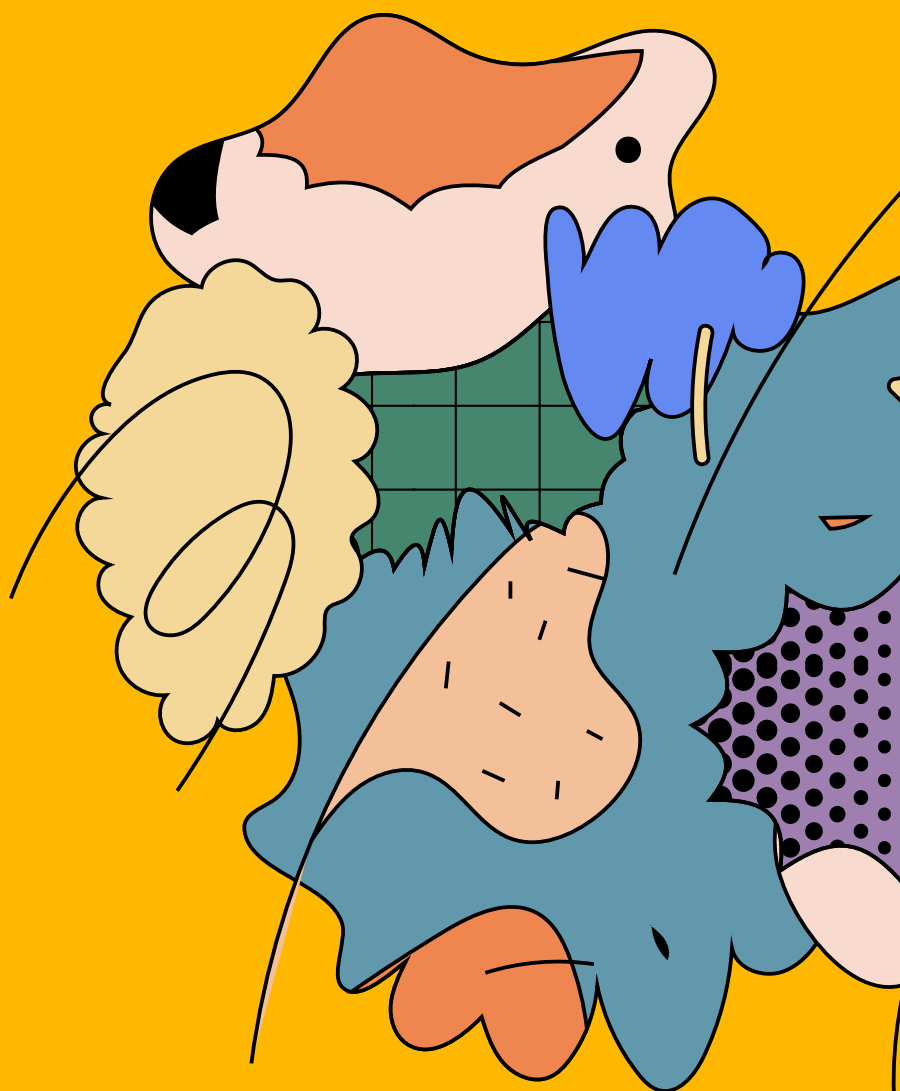
Jei tau kyla daugiau klausimų apie brandos egzaminų tvarką ir nori rasti tau reikiamą informaciją, gali apsilankyti [Nacionalinės švietimo agentūros interneto svetainėje](#).

Čia galima rasti:

- brandos egzaminų tvarkaraščius;
- brandos egzaminų programas;
- brandos darbo programą, jo vertinimo kriterijus, rekomendacijas, kaip rengti brandos darbą;
- brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą;
- brandos egzaminų vykdymo instrukcijas;
- brandos egzaminų užduočių pavyzdžius;
- labai gerai įvertintų darbų pavyzdžius;
- ankstesnių metų brandos egzaminų užduotis ir jų vertinimo instrukcijas;
- tarptautinių užsienio kalbų egzaminų sąrašą ir jų vertinimų atitikmenis.

**JEI KYLA
DAUGIAU
KLAUSIMŲ...**

O KAS TOLIAU?..

Gal jau apsisprendei, ką norėtum veikti po mokyklos baigimo?

Tai padaryti tau gali padėti šie žingsniai:

1.

Jei nežinai, nuo ko pradėti, atlik naudingus įsivertinimo testus internete. Juos gali rasti šiose interneto svetainėse: mukis.lt, euroguidance.lt.

2.

Nedvejok kreiptis į karjeros specialistą, klasės auklėtoją ar psichologą savo mokykloje – jie tau gali patarti profesijos pasirinkimo klausimais.

3.

Išsiaiškink, kokiose profesinio mokymo įstaigose ar aukštosiose mokyklose ir kokias programas gali studijuoti. Visą tau reikiamą informaciją gali rasti čia: aikos.smm.lt.

4.

Susipažink su visomis tave dominančiomis specialybėmis – ką reikės mokytis bei ką galėsi dirbti. Apsvarstyk visus jų variantus, privalumus ir trūkumus, galimybes įsidarbinti. Tai galima padaryti, apsilankius Užimtumo tarnybos interneto svetainėje uzt.lt.

5.

Dėl tolesnio tavo karjeros kelio apsispręsti gali padėti ir savanorystė – tai puikus būdas sužinoti, ką tau patiktų veikti ar studijuoti baigus mokyklą!

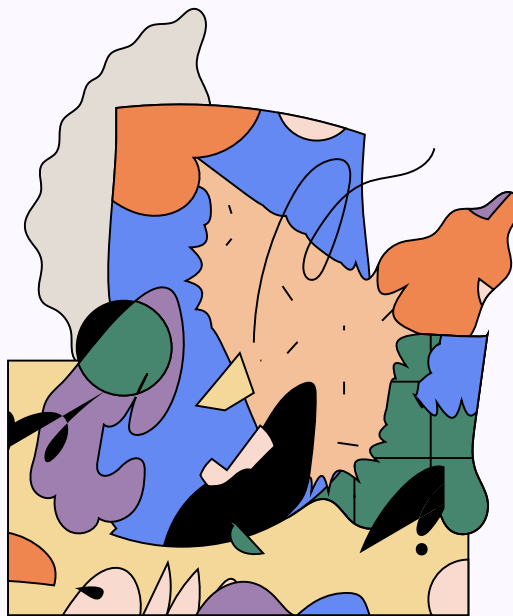
KOKŲ MOKYMOSI KELIĄ PASIRINKTI?

Ilgijus vidurinį išsilavinimą, mokymąsi galima tęsti **profesinio mokymo įstaigoje** arba rinktis studijas **aukštojoje mokykloje – kolegijoje** ar **universitete**.

Nežinai, kuris kelias tau būtų tinkamiausias? Čia pateikiama esminė informacija apie mokymąsi profesinio mokymo įstaigoje, kolegijoje ar universitete.

	Profesinis mokymas	Trumposios pakopos studijos	Koleginės studijos	Universitetinės studijos
Trukmė	Mokyklinė forma: dažniausiai 1–2 metai. Pameistrystės mokymo organizavimo forma: dažniausiai 1–2 metai.	Nuolatinė forma: 1,5–2 metai. Iššęstinė forma: iki 3 metų.	Nuolatinė forma: dažniausiai 3 metai. Iššęstinė forma: dažniausiai 4 metai.	Nuolatinė forma: dažniausiai 4 metai. Iššęstinė forma: dažniausiai 5 metai.
Mokymosi paskirtis	Profesinio mokymo programos skiriamos darbo rinkos poreikius atitinkančioms, aktualioms kvalifikacijoms įgyti.	Studijų programa orientuota į darbo rinkos poreikius atitinkančių kvalifikacijų įgijimą.	Studijų programa orientuota į kompetencijų, reikalingų konkrečiam darbui, įgijimą.	Studijų programa orientuota į platų teorinį pasirengimą ir aukščiausio lygio profesinius gebėjimus.
Igyjama kvalifikacija	Kvalifikacija.	Kvalifikacija.	Profesinio bakalauro laipsnis.	Bakalauro laipsnis.
Studijų pakopos	–	Viena: trumpoji.	Viena: profesinis bakalauras.	Trys: bakalauras, magistrantūra, doktorantūra.
Galimybė tęsti studijas aukštesnėje pakopoje	Jei įgytas vidurinis išsilavinimas (brandos atestatas) bei išlaikyti stoti į universitetus ar kolegijas reikalingi brandos egzaminai, galima rinktis studijas aukštojoje mokykloje.	Užbaigus trumposios pakopos studijas galima toliau studijuoti kolegijoje ar rinktis universitetines studijas.	Baigus kolegiją galima tęsti studijas universitetų magistrantūroje. Priklausomai nuo studijuotos ir pasirinktos studijų krypties, gali būti taikomi papildomi reikalavimai.	Galima stoti į magistrantūrą. Priklausomai nuo studijuotos ir pasirinktos studijų krypties, gali būti taikomi papildomi reikalavimai.

	Profesinis mokymas	Trumposios pakopos studijos	Koleginės studijos	Universitetinės studijos
Praktika	<p>Praktinis mokymas sudaro daugiau kaip du trečdalius mokymo programos. Baigiamasis modulis, skirtas praktiniams įgūdžiams įtvirtinti, įgyvendinamas realioje darbo vietoje: įmonėje, pas meistrą, verslininką, ūkininką.</p>	<p>Praktikai realioje darbo vietoje skiriama 30–40 kreditų.</p>	<p>Praktinis rengimas sudaro ne mažiau kaip trečdaliį studijų programos.</p> <p>Praktikos apimtis – ne mažiau kaip 30 kreditų.</p>	<p>Praktikai skiriama ne mažiau kaip 15 kreditų.</p>
Stipendijos	<p>Mokymosi stipendija už mokymosi pažangą ir mokymosi pasiekimus.</p> <p>Vienkartinė mokymosi stipendija per metus už aktyvią veiklą.</p> <p>Socialinė stipendija mokiniam, kurių šeima socialiai remtina arba augina tris ir daugiau vaikų, taip pat mokiniam, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.</p> <p>Kita materialinė parama pasunkėjus materialinei būklei dėl ligos, artimųjų mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo.</p>	<p>Socialinės stipendijos tiems, kurių šeimos pajamos mažos (yra socialiai remtini), našlaičiams ir neįgaliesiems.</p> <p>Studentai, turintys negalią, be socialinių stipendijų, dar gali gauti ir 3 tikslines išmokas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tikslinę išmoką; - tikslinę išmoką specialiesiems poreikiams tenkinti; - tikslinę išmoką studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti. 	<p>Skatinamosios stipendijos už gerus studijų rezultatus. Jų dydį ir skyrimo tvarką nustato pačios aukštosios mokyklos.</p> <p>Socialinės stipendijos tiems, kurių šeimos pajamos mažos (yra socialiai remtini), našlaičiams ir neįgaliesiems</p> <p>Studentai, turintys negalią, be socialinių stipendijų dar gali gauti ir 3 tikslines išmokas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tikslinę išmoką; - tikslinę išmoką specialiesiems poreikiams tenkinti; - tikslinę išmoką studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti. <p>Specialias stipendijas skiria įvairios organizacijos, darbdaviai, pačios aukštosios mokyklos.</p>	
Tarptautiniai mainai	<p>Galima atlikti praktinį mokymą pagal tarptautinių mainų programas.</p>	<p>Galima studijuoti, atlikti praktiką užsienio aukštosiose mokyklose pagal tarptautinių mainų programas.</p>		

PROFESINIS MOKYMAS

Susipažink su profesiniu mokymu! Profesinis mokymas yra lankstus – greitai reaguoja į darbo rinkos poreikius, o jo teikiamomis galimybėmis pasinaudoti ir naujų praktinių įgūdžių įgyti gali kiekvienas.

Kas gali mokytis profesinio mokymo įstaigose?

Mokytis pagal profesinio mokymo programas priimami mokiniai ir mokinės, **neįgiję (-usios) pagrindinio išsilavinimo, turintys (-čios) pagrindinį išsilavinimą (po 10 klasių (II gimnazijos klasės) arba įgiję (-usios) vidurinį išsilavinimą.**

Mokantis profesijos, kartu galima mokytis ir pagal bendrojo ugdymo programas. Profesinio mokymo įstaigoje galima įgyti ir kvalifikaciją, ir vidurinį bei atskirais atvejais – ir pagrindinį išsilavinimą.

Pirmą kartą mokantis pagal profesinio mokymo programą, mokymąsi finansuoja valstybė. Po to taip pat valstybės lėšomis galima baigti vieną tęstinio profesinio mokymo programą.

Profesinio mokymo įstaigose pagal pirminio profesinio mokymo programas galima įgyti

Baigus individualizuotas pagrindinio ugdymo programas	Neįgijus pagrindinio išsilavinimo	Įgijus pagrindinį išsilavinimą	Įgijus vidurinį išsilavinimą
Kvalifikaciją ir kartu vidurinio ugdymo pasiekimų pažymėjimą Mokymosi trukmė – 3 metai.	Kvalifikaciją (vyresniems nei 16 metų) Mokymosi trukmė – nuo pusės iki 2 metų. Kvalifikaciją ir pagrindinį išsilavinimą Mokymosi trukmė – iki 3 metų.	Kvalifikaciją Mokymosi trukmė – iki 2 metų. Kvalifikaciją ir vidurinį išsilavinimą Mokymosi trukmė – iki 3 metų.	Kvalifikaciją Mokymosi trukmė – nuo pusės iki 2 metų.

Profesinio mokymo įstaigose galima įgyti įvairiausias kvalifikacijas: **architektūros ir statybos, gamybos ir perdirbimo, inžinerijos, informacijos ir ryšio technologijų, meno, paslaugų asmenims, saugos paslaugų, socialinės gerovės, sveikatos priežiūros, transporto paslaugų, verslo ir administravimo, žemės ūkio, miškininkystės, žuvininkystės** ir kt.

Ar baigęs profesinio mokymosi įstaigą galėsiu mokslus tęsti aukštojoje mokykloje?

Taip, profesinio mokymo įstaigų absolventai gali toliau mokytis universitetuose ir kolegijose.

KITOS PROFESINIO MOKYMO FORMOS

Pameistrystė

Ar žinote, kad profesijos galima mokytis ir pameistrystės forma? Norintiesiems įgyti profesiją pameistrystė suteikia galimybę mokytis darbo vietoje ir gauti atlyginimą už atliekamą darbą, įgyti daugiau praktinių įgūdžių ir tapti konkurencingesniems darbo rinkoje.

Pameistrystė gali apimti visą profesinio mokymo programą, bet gali būti organizuojama ir pagal vieną modulį, o minimali jos trukmė – apie du mėnesius, priklausomai nuo programos.

Modulinis mokymas

Profesinio mokymo įstaigos siūlo modulinės mokymo programas. Tai reiškia, kad „tradicines“ vientisąsias programas galima skaidyti atskiramis dalimis – moduliais.

Profesinio mokymo organizavimas modulinio principu leidžia įgyti atskirų profesinių kompetencijų. Tad mokiniams suteikiama galimybė kvalifikaciją įgyti nebūtinai mokantis visą programą nuosekliai – ją galima įgyti ir dalimis, mokantis pagal atskirus modulius.

Modulius gali rinktis

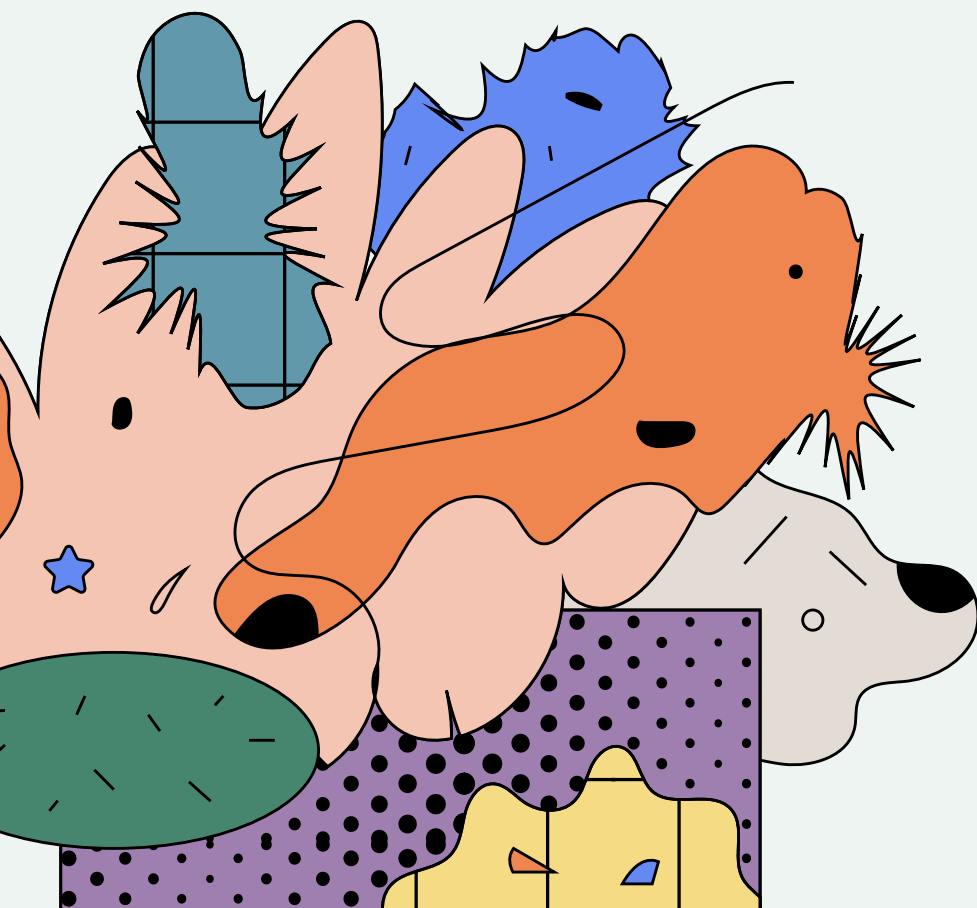
bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai, kurie mokosi 9–10, I–II gimnazijos klasėse ir III–IV gimnazijos klasėse.

Kur rasti informacijos apie profesinio mokymo įstaigas ir jų mokymo programas?

Informacija apie profesinio mokymo įstaigas, jų mokymo programas, stojimo ir mokymosi sąlygas yra skelbiama:

- profesiniam mokymui skirtoje interneto svetainėje igykprofesija.lt;
- AIKOS interneto svetainėje aikos.smm.lt.

O informacijos apie profesinio mokymo įstaigų atvirų durų dienas, stojimo ir mokymosi sąlygas ieškok atskirose jų interneto svetainėse. Visų Lietuvos profesinio mokymo įstaigų sąrašas skelbiamas čia: igykprofesija.lt.

STUDIJOS

Kokie yra stojimo į aukštąją mokyklą reikalavimai?

Nuo 2024 m. bus taikomi vienodi minimalūs reikalavimai stojantiesiems ir į valstybės finansuojamas, ir nefinansuojamas studijų vietas aukštosiose mokyklose.

Visi stojantieji (-čiosios) turės būti išlaikę **tris valstybinius brandos egzaminus**: lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos (netaikoma stojant į menų studijas) ir stojančiojo laisvai pasirinktą (baigus trumposios pakopos studijas pasirinkti egzamino nebūtina).

Trijų valstybinių brandos egzaminų įvertinimų aritmetinis vidurkis turės būti **ne mažesnis nei pagrindinis (36 balai)** mokymosi pasiekimų lygis, jeigu bus stojama į **universitetines studijas**, ir **ne mažesnis nei patenkinamas (16 balų)** mokymosi pasiekimų lygis, jei bus stojama į **kolegines studijas**.

Tokie patys reikalavimai bus taikomi ir stojant į nevalstybines aukštąsias mokyklas. Aukštosios mokyklos taip pat nusistato minimalius stojamuosius balus.

Pretenduojant į Lietuvos aukštąsias mokyklas galios tiek bendrojo, tiek išplėstinio kurso lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos valstybinių brandos egzaminų rezultatai.

Bendrojo kurso valstybinio brandos egzamino rezultatas prilygs 60 proc. išplėstinio kurso valstybinio brandos egzamino rezultato. Pavyzdžiui, gavus 80 balų bendrojo kurso valstybinio brandos egzamino, rezultatas atitiks išplėstinio kurso valstybinio brandos egzamino 48 balus.

Kaip žinoti, ar man reikės laikyti stojamąjį egzaminą?

Ar stojant reikia laikyti stojamuosius egzaminus, galima sužinoti pasirinktos aukštosios mokyklos interneto svetainėje prie pageidaujamos studijuoti studijų programos informacijos.

Studijų programų aprašymus taip pat galima rasti **AIKOS interneto svetainėje**.

TRUMPOSIOS PAKOPOS STUDIJOS

Šių studijų absolventai (-ės) per 1,5–2 metus galės įgyti rinkoje paklausiausias specialybes ir iš karto užsiimti profesine veikla arba tęsti studijas aukštojoje mokykloje.

Užbaigus trumposios pakopos studijas ir vėliau stojant į profesinio bakalauro programas, kolegijose dažniausiai nereikės studijuoti visus 3 metus – didžioji dalis studijų dalykų, kurių buvo mokytasi trumposiose studijose, galės būti įskaityta! Į trumposios pakopos studijas priimami turintieji ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą arba profesinę kvalifikaciją.

Trumposios pakopos studijas siūlo tos kolegijos, kurios jau vykdo tų pačių studijų kryptių bakalauro studijas.

KITA NAUDINGA INFORMACIJA

- Informacija apie profesijas, kvalifikacijas, profesines ir aukštąsias mokyklas, mokymo ir studijų programas – AIKOS interneto svetainėje aikos.smm.lt.
- Studijų kokybės vertinimo centras duomenis apie visų Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų programų įvertinimą bei jų akreditaciją skelbia skvc.lt.
- Informacija apie teisės aktus, susijusius su studentų priėmimu, skelbiama Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos interneto svetainėje smsm.lrv.lt.

TURITE KLAUSIMŲ?

Kviečiame klausti

el. paštu smmin@smsm.lt, tel. (8 5) 219 1190.

Taip pat – socialinių tinklų
„Facebook“, „Instagram“, „LinkedIn“
Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos paskyrose.

